

„Diritto e Giurisprudenza Agraria, Alimentare e dell’Ambiente”

Stefano Masini, *Agricoltura di comunità e servizi di »cura« alle persone* (Rolnictwo społeczne i usługi na rzecz opieki nad osobami), DGAA 2014, nr 1-2, s. 1-18.

Autor artykułu przedstawia rozbieżności między obecnym brzmieniem art. 2135 wł. k.c. a zmianami społecznymi. Obecnie pojawia się coraz częściej dyskusja na temat, czy rolnictwo powinno być ukierunkowane tylko na wytwarzaniu produktów rolnych w celu wprowadzenia ich na rynek, czy powinno służyć również innym celom, takim jak zapewnienie usług środowiskowych lub rekreacyjnych, jak również wzmocnieniu wartości kulturowych świata rolnego. Przedsiębiorca rolny może w ramach swojej działalności zapewniać także nietypowe usługi o charakterze społecznym, mające na celu m.in. opiekę nad ludźmi mniej zaradnymi życiowo i wykorzystywać do tego zasoby używane do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Władze regionalne we Włoszech wprowadziły w tym zakresie osobne udogodnienia dla takich gospodarstw.

Amedeo Postiglione, *D. l. 10 dicembre 2013, n. 136 in tema di emergenze ambientali* (Dekret prawny z 10 grudnia 2013 r. nr 136 dotyczący incydentów środowiskowych), DGAAA 2014, nr 3-4, s. 193-201.

Przedmiotem artykułu są uregulowania wprowadzone dekretem prawnym z 10 grudnia 2013 r. nr 136 dotyczącym incydentów środowiskowych, które ustalają szczególne reguły postępowania w razie ich wystąpienia na terenie Kampanii.

Od początku lat osiemdziesiątych, zdaniem autora, system zarządzania odpadami na terenie Neapolu i całej Kampanii działa wadliwie. W celu zapobieżenia podobnym zjawiskom ustawodawca wymusza wprowadzenie uregulowań, takich jak: stworzenie systemu teledetekcji i mapowania terenów, które na terenie Kampanii nie mogą być przeznaczone na działalność rolno-spożywczą, uregulowanie współpracy między instytucjami, takim jak jednostka ekologiczna karabinierów, jednostka Karabinierów ds. Polityki Rolnej i Żywnościowej, Główny Inspektor ds. Zwalczania Oszustw w zakresie Produktów Spożywczych. Autor uważa, że zapisy dekretu legislacyjnego są ogólnikowe i rozczarowujące, a także nie tworzą precyzyjnego systemu ochrony środowiska na terenie Kampanii. Wskazuje również, że włoski system karania za przestępstwa przeciwko środowisku powinien być efektywny, odstrasżający i proporcjonalny.

Nicoletta Rauseo, *Il canone dei fondi rustici: la Cassazione ci ripensa?* (Czynsz z tytułu dzierżawy gruntów rolnych: Czy Sąd Kasacyjny przemysli stanowisko?), DGAAA 2014, nr 3-4, s. 202-207.

Przedmiotem rozważań jest analiza bieżącego orzecznictwa włoskiego Sądu Kasacyjnego (odpowiednik polskiego Sądu Najwyższego) w zakresie określania przez

strony umowy dzierżawy gruntów rolnych wysokości czynszu najmu. W wyroku nr 318 z 5 lipca 2002 r. Trybunał Konstytucyjny Republiki Włoskiej uznał, że art. 9 i 62 ustawy nr 203 z 3 maja 1982 r., ustalające podstawę obliczania czynszu dzierżawy w odniesieniu do dochodu gminy w zakresie podatku katastralnego wynikającego z ewidencji gruntów w 1939 r., są niezgodne z Konstytucją. Przesłanką tej niezgodności jest nierówność świadczeń wzajemnych wynikających z umowy najmu. Sąd Kasacyjny, rozstrzygając spory w zakresie wysokości stawki czynszu najmu, wielokrotnie stwierdzał, że czynsz dzierżawny może być określany jedynie w drodze swobody kontraktowania między stronami. Jednakże gdy brak porozumienia w tym zakresie, Sąd może dokonać ustalenia wysokości tego czynszu, odnosząc się chociażby do wysokości stawek rynkowych czynszu dzierżawy w okolicy. Autorka wyraża nadzieję, że takie podejście będzie stanowić linię orzeczniczą przez najbliższe dziesięciolecie.

Alberto Germanò, *Dissesto idrogeologico del fondo a monte con smottamento sull'altrui fondo a valle: quale responsabilità?* (Nierównowaga hydrogeologiczna gruntu w górach a obsunięcie się terenu na cudzy grunt w dolinie: Kto ponosi odpowiedzialność?), DGAAA 2014, nr 5-6, s. 385-397.

Autor artykułu analizuje problematykę odpowiedzialności właściciela gruntu położonego wyżej w przypadku osunięcia się ziemi lub skały z tego gruntu na grunt znajdujący się niżej. Punktem wyjścia rozważań są przepisy włoskiego kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 913 wł. k.c. właściciel gruntu położonego niżej zobowiązany jest zapewnić swobodny przepływ wody z gruntu położonego wyżej, natomiast właściciel gruntu położonego wyżej nie może czynić tego przepływu bardziej uciążliwym. Artykuł 2051 wł. k.c. reguluje natomiast odpowiedzialność deliktową osoby, za szkodę wyrządzoną przez rzecz, która znajduje się pod jego opieką chyba. Odpowiedzialność ta wygasa w przypadku wykazania istnienia klęski żywiołowej. Zdaniem autora jeżeli właściciel gruntu znajdującego się wyżej nie zabezpieczył w sposób należyty skały znajdującej się na jego terenie, a skała, oderwawszy się, spowodowała szkody na gruncie położonym niżej, właściciel gruntu znajdującego się wyżej ponosi za tę szkodę odpowiedzialność.

Alberto Pierobon, *Sulla raccolta del materiale spiaggiato (in particolare le alghe)* (O zbieraniu materiałów wyrzuconych na brzeg [w szczególności glonów]), DGAAA 2014, nr 5-6, s. 398-419.

Autor artykułu analizuje uregulowania prawa włoskiego w zakresie zbierania odpadów wyrzuconych na brzeg morza, koncentrując się na glonach. Ze względu na istotne znaczenie turystyki dla gospodarki regionów nadmorskich oczyszczanie plaż z odpadów wyrzuconych przez morze jest szczególnie istotne. Ważnym problemem

jest klasyfikacja glonów jako odpadów miejskich, co zależy od tego, czy odpowiednie władze regionalne podejmą decyzję o usunięciu tych odpadów z plaży. Aktem prawnym regulującym tę problematykę jest m.in. uchwała Ministra Finansów z 5 listopada 1999 r. nr 158/E stanowiąca, że glony wyrzucone na plażę publiczną należy kwalifikować jako odpad miejski o charakterze zewnętrznym, ze względu na oczywisty brak możliwości wskazania podmiotu „produkującego” ten odpad. Zdaniem autora należałoby je zreformować tak, aby decyzja właściwych władz samorządowych w zakresie usunięcia odpadów miała charakter doraźny i była uzależniona od czynników higieniczno-sanitarnych lub bezpieczeństwa.

Opracowanie: MICHAŁ WYJATEK

PPR Nr 1 (14) – 2014, 260-262
DOI: 10.14746/ppr.2014.14.1.14